

**Методичні рекомендації щодо виконання науково-дослідного завдання
з курсу «Історія України XX – XXI ст.»
студентами третього курсу історичного факультету**

Виконання науково-дослідного завдання полягає у написанні письмової роботи, присвяченої подіям першої половини XX ст. Згідно результатів проведеного опитування, студент пише рецензію на статтю. Звертає увагу на формування мети, завдань, змістових ліній, викладу основного матеріалу, подає аналіз джерел та літератури, яку використав автор, співставляє подану інформацію з працями, дотичними по тематиці, міркує над висновками авторами, подає загальну оцінку праці, проводить історичну ретроспективу.

Текст рецензії має містити вступну та прикінцеву частину, бути поділеним на окремі дослідницькі проблеми.

У праці мають бути поклики на використані матеріали.

Можна використовувати ілюстрації (фото, скани документів, карти тощо).

За консультаціями звертатись до викладача семінарських занять.

Остаточний термін подачі роботи – 20 травня 2020 року.

Перелік статей для рецензування

1. Бажан О. Про «економічне місництво» у політичній діяльності Петра Шелеста. *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Київ: Інститут історії України, 2012. № 17. С.186–192.
2. Балда Т. Європейський вибір України крізь призму української діаспорної публіцистики. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*. Львів, 2009. Вип. 32. С. 64–72.
3. Бикова Т.Б. Проблема статусу Криму у боротьбі місцевих політичних сил під час проголошення Кримської АСРР. *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. Міжвідомчий збірник наукових праць*. Вип. 23. 2015. С. 260–290.
4. Богуславський О. «Свобода» як окраєць хліба, або внесок одного радіо в незалежність України. *Вісник Запорізького осередку вивчення української діаспори*. Запоріжжя, 2007. Вип. 5. С. 97–123.
5. Бондарчук П. Особливості соціальної свідомості та поведінки віруючих України (середина 1940-х – середина 1980-х років). *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Вип. 18. Київ, 2013. С. 188–218.
6. Бондарчук П. Функціонування елементів радянської ідеології як квазірелігійних: сакралізація профанного. *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Вип. 21. Київ, 2016. С. 136–159.
7. Віднянський С. В., Мартинов А. Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991–2006 рр.). *Український історичний журнал*. 2006. № 4. С. 32–51.
8. Даниленко В. М. Спроби «соціалізації» радянської економіки в роки хрущовської «відлиги» (1955–1965 рр.). *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: зб. ст.* Київ, 2011. Вип. 16. С. 5–20.
9. Даниленко В.М. Спроби «соціалізації» радянської економіки в роки хрущовської «відлиги» (1955–1965 рр.). *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Київ: Інститут історії України НАН України, 2011. Вип. 16. С. 5–20.
10. Даниленко В.М. Шлях до незалежності: громадські рухи й суспільні настрої в УРСР другої половини 1980-х рр. *Український історичний журнал*. 2011. № 4. С. 4–22.
11. Даниленко В.М. Особливості радянського парламентаризму в Україні (друга половина ХХ ст.). *Історія України. Маловідомі імена, події, факти: Зб. статей*. Вип. 36. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2010. С. 88–125.
12. Даниленко В.М. Особливості міграційної політики Радянської держави у другій половині ХХ ст. *Україна крізь віки: Збірник наукових праць на пошану академіка НАН України професора Валерія Смоля*. Київ: Інститут історії України НАН України, 2010. С.787–808.

- 13.Євсєєва Т.М. Архів родини єпископа УАПЦ Максима (Задвірняка) як джерело дослідження історії повсякдення православного духовенства в УРСР у 1930-их роках. *Православний вісник Київського патріархату*. 2017. № 2 (лютий). С. 31–60.
- 14.Євсєєва Т.М. Особливості збереження/порушення православним священством вірності пастирському служінню в контексті історії повсякдення УСРР у 1930-і рр. *Український історичний журнал*. 2012. № 4. С. 93–103 (Частина 1), 2012. № 5. С. 94–108 (Частина 2).
- 15.Євсєєва Т.М. Ментальні особливості модернізації політичної системи Російської імперії та СРСР наприкінці ХІХ – у першій третині ХХ ст.: український контекст. *Український історичний журнал*. 2009. № 5 С. 152–177.
- 16.Єфіменко Г.Г. Вхідження Криму до складу радянської України в 1920 р.: нереалізований проект. *Крим від античності до сьогодення: Історичні студії* / відп. ред. В. Смолій. Київ: Інститут історії України НАН України, 2014. С. 410–420.
- 17.Єфіменко Г.Г. Переселення та депортації в постголодоморні роки (1933–1936): порайонний зріз. *Проблеми історії України: факти, судження пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць*. Вип. 22. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2013. С. 136–165.
- 18.Єфіменко Г.Г. Комунізм vs українське націєтворення в радянській Україні (1917–1938 рр.): сприяння, поборювання чи вимушене замирення? *Український історичний журнал*. 2012. № 2. С. 114–132.
- 19.Катаргіна Т.І. Чорнобильська межа. Увічнення подвигу ліквідаторів катастрофи в пам'ятках за кордоном. *Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика*. Вип. 22. Київ, 2017. С. 394–427.
- 20.Катаргіна Т.І. Внесок митців української діаспори в культурну спадщину за кордоном. *Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика*. Вип. 20. Львів: Растр-7. 2015 С. 402–413.
- 21.Катаргіна Т.І. Скрижалі скорботи. Зарубіжні пам'ятки Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. в Україні. *Краєзнавство*. № 4. 2013 С. 65–80.
- 22.Ковальчук М. Гетьман Павло Скоропадський та українське державотворення доби визвольних змагань. *Пам'ять століть*. 2002. № 1. С. 38–53.
- 23.Костлярук О. Використання візуальних джерел у відтворенні повсякденності. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ist/2008_21/028.htm
- 24.Крупина В. Освітні параметри і культурні орієнтири представників влади УРСР хрущовського періоду. *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Вип. 18. Київ, 2013. С. 179–187.
- 25.Крупина В.О. Політичні міфи доби пізнього сталінізму (друга пол. 40-х – поч. 50-х рр. ХХ ст.). *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*.

Збірник статей. Київ: Інститут історії України НАН України, 2008. Вип. 14. С. 18–30.

26. Крупина В.О. Хрущовський стиль управління в оцінках сучасників. Україна *XX ст.: культура, ідеологія, політика.* Збірник статей / відп. ред. В. М. Даниленко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2012. Вип. 17. С. 157–166.
27. Марочко В.І. Історично-антропологічний дискурс голодомору 1946–1947 рр. *Україна XX століття: культура, ідеологія, політика.* Вип. 22. Київ: Інститут історії України НАНУ, 2017. С. 228–243.
28. Марочко В.І. Історичні погляди Олександра Довженка. *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки.* Вип. 20. Київ: Інститут історії України НАНУ, 2011. С. 97–120.
29. Марочко В.І. Соціально-правовий статус колишніх поміщиків в УСРР 1920-х рр. *Проблеми історії України XIX – початку XX ст.* Вип. 18. Київ: Інститут історії України НАНУ, 2011. С. 244–255.
30. Марочко В.І. «Що чути з України і Києва...»: Невідомі листи Михайла Грушевського 1919–1922 років. *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки.* Вип. 14. Київ: Інститут історії України НАНУ, 2005. С. 80–93.
31. Надтока О. О. Балто-Чорноморський союз: історична ретроспектива і політична перспектива. *Наукові записки НаУКМА. Гуманітарні науки.* Київ, 2003. Т. 22. Ч. 1. С. 148–157.
32. Примаченко Я.Л. Антиколоніальний дискурс ОУН/УПА в сучасному українському контексті боротьби за європейську ідентичність. *Український історичний збірник.* Вип. 17. Київ, 2014. С. 328–338.
33. Примаченко Я. Л. Література і мистецтво: надії та негаразди доби непу. *Україна радянська. Ілюзії та катастрофи "комуністичного раю" / заг. ред. Г. Єфіменка; Авт. кол.: Єфіменко Г., Примаченко Я., Юркова О.* Харків: КСД, 2017. С. 282–295.
34. Примаченко Я.Л. «Розстріляне відродження»: централізація літературно-мистецького життя репресії проти діячів культури в 1930-ті рр. *Україна радянська. Ілюзії та катастрофи «комуністичного раю». 1917–1938 роки.* Харків: КСД, 2017. С. 337–348.
35. Примаченко Я., Шолох Я. Соціальна база ОУН і УПА на Східній Україні та її вплив на еволюцію та ідеологію інтегрального націоналізму (за документами та матеріалами зарубіжних досліджень). *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики.* Вип. 11. Київ, 2004. С. 160–172.
36. Примаченко Я. Л. Українська літературна дискусія 1920-х рр.: від питання професійних стандартів до проблеми національної ідентичності. *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць.* Вип. 23. Київ, 2015. С. 228–247.

- 37.Смольницька М.К. Материнство як соціальна роль (друга половина 1940-х – перша половина 1960-х рр.). *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика*. Вип. 20. Київ: ІУ НАНУ, 2015. С. 98–110.
- 38.Стяжкіна О.В. Дискурс окупації як механізм осмислення російської агресії проти України. *Нові сторінки історії Донбасу. Збірник статей*. Кн. 25. Вінниця, 2016. С. 71–99.
- 39.Стяжкіна О.В. Жінки України в повсякденні окупації: відмінності сценаріїв, інтенції й ресурси виживання. *Український історичний журнал*. 2015. № 2 С. 42–66.
- 40.Стяжкіна О. «Міщанка» та «бездуховний обиватель»: гендерні аспекти радянської повсякденності (сер.1960 – сер.1980 рр.). *Україна модерна*. 2013. 6 листопада. URL: <http://uamoderna.com/md/212-212>.
- 41.Стяжкіна О.В. «Нескорені» Бориса Горбатова як джерело мистецтва історії та мистецтва кіно. *Кінематографічна ревізія Донбасу / упорядник: Стас Мензелевський*. Київ: Центр Олександра Довженка, 2015. С. 61–72.
- 42.Українська студентська спілка в боротьбі за незалежність України. *Тисяча років української суспільно-політичної думки: в 9 т.* Т. 9. Київ, 2001. С. 166–195.
- 43.Український Донбас: проблеми регіонального розвитку на сучасному етапі націєтворення. *Донеччина і Луганщина у XVII–XXI ст.: історичні фактори й політичні технології формування особливого та загального у регіональному просторі / С. Кульчицький, Л. Якубова*. Київ: Інститут історії України, 2015. С. 712–794.
- 44.Юркова О.В. «Академічні Януси»: українські історики – секретні співробітники ДПУ-НКВС (1920–1930-і рр.). *Масавья рэпрэсіі ў СССР у гістарычных даследаваннях і калектыўнай памяці*. Мінск: Зміцер Колас, 2018. С. 150–168.
- 45.Юркова О.В. «Історія України» чи «Короткий курс», або як у 1940 році постала «українська радянська історіографія». *Світло й тіні українського радянського історіописання: Мат-ли міжн. наук. конф. (Київ, Україна, 22–23 травня 2013 р.)*. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2015. С. 89–108.
- 46.Юркова О.В. Столичні історики: причинок до створення просопографічного портрета київських істориків 1930-х років. *Від України до УРСР: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції до 80-річчя перенесення столиці радянської України до міста Києва, м. Київ, 12 грудня 2014 р.* Київ: Ін-т історії України, 2015. С. 111–118.
- 47.Якубова Л.Д. Мовна проблема та її вплив на етнокультурне життя українських греків (середина 20-х – 30-ті рр. ХХ ст.). *Український історичний журнал*. Київ, 2004. № 2. С.121–132 (Частина 1), № 4. С. 82–90 (Частина 2).
- 48.Якубова Л.Д. Національно-культурне життя етнічних меншостей України (20 – 30-ті роки): коренізація і денационалізація. *Український історичний*

журнал. Київ, 1998. № 4. С. 22–36 (Частина 1), Київ, 1999. № 1. С. 41–55 (Частина 2).

49. Якубова Л.Д. Теоретичні аспекти дослідження становища етнічних меншин УСРР у 20-х – першій половині 30-х рр. *Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць*. Вип. 15. Київ, 2006. С. 132–154.
50. Янковська О., Бачинський Д. Реформи в УРСР у соціальній сфері (1950–1960-ті рр.): житлове забезпечення. *Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: зб. ст.* Київ, 2013. Вип. 18. С. 132–149.